

Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ JONES

Ντινος Παπατσαρουχας

Πρόσφατα έπεσε στα χέρια μου ένα αγγλικό όπλο μάρκας Williamson. Το όπλο έδειχνε χρόνια παραμελημένο και ήταν καλυμμένο με επιφανειακή σκουριά. Στην κατάσταση που το πήρα το μόνο εντυπωσιακό ήταν η ποιότητα του ξύλου που, παρ'όλη τα στρώματα βρώμας στην επιφάνεια του, ένα έμπειρο μάτι μπορούσε να διακρίνει ξύλο εξαιρετικής ποιότητας. Αυτό βέβαια μπορούσε να ήταν τυχαίο γιατί την εποχή που κατασκευάστηκε, γύρω στο 1870, υπήρχε αφθονία καλής καρυδιάς. Λύνοντας όμως τις πρώτες βίδες άρχισα να μένω κατάπληκτος από την ποιότητα της δουλειάς και την ακρίβεια των εφαρμογών αλλά και την πρωτοτυπία σε πολλά σημεία αυτού του όπλου. Αυτή η ποιότητα λοιπόν με κέντρισε για να γράψω αυτό το αρθράκι για το μηχανισμό Jones, ή Ταφ Αγγλέ, όπως είναι γνωστός στην Ελλάδα. Στην Αγγλία είναι γνωστός με τον όρο (για τους πουρίστες) ως Double Grip Screw Underlever). Αυτόν το μηχανισμό είχε το εξαιρετικό αυτό όπλο.

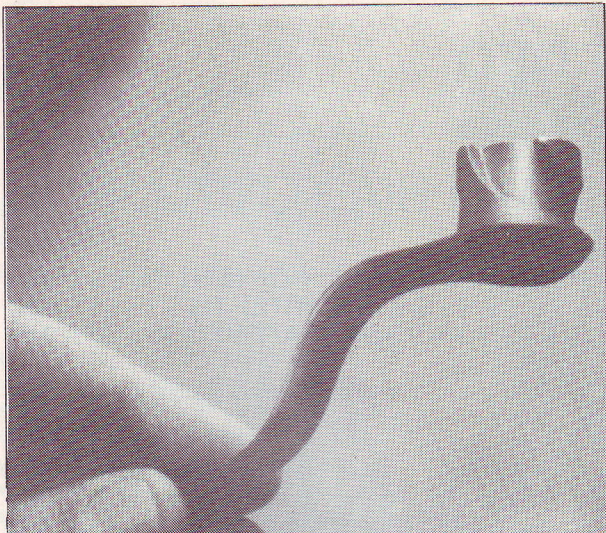
Στη μέση του 19ου αιώνα, με την εφεύρεση του ανεξάρτητα πυροδοτούμενου φυσιγγίου, δηλαδή του φυσιγγίου με καψούλι επάνω του, τεράστια ποσότητα φαιάς ουσίας καταναλώθηκε στο σχεδιασμό μηχανισμών που να κρατούν τις κάννες με σιγουριά επάνω στη βάση του όπλου, αλλά και οι οποίοι να παρέχουν ευκολία στο άνοιγμα και το κλείσιμο του όπλου.

Σήμερα, σε σχεδόν όλα τα πλαγιόκαννα όπλα έχει επικρατήσει το διπλό κλειδί Purdey, το οποίο παρέχει ισχύ, απλότητα στην κατασκευή και ευκολία στη χρήση. Στη Γαλλία εφευρέθη ο μηχανισμός Lefaucheur (εδώ τον αποκαλούμε Λεφωσέ). Όμως ένας άλλος επιτυχής μηχανισμός, ο οποίος μεσουράνησε για εβδομήντα περίπου χρόνια, ο μηχανισμός Jones, είναι σήμερα σχεδόν άγνωστος στους νεώτερους στην πατρίδα μας και αυτό επειδή πολύ λίγα όπλα επέζησαν στη γερμανική κατοχή και στην δυστυχώς ατημέλητη χρήση των παπιούδων μας.

Με αυτόν τον μηχανισμό κατασκευάστηκαν χιλιάδες όπλα όλων των διαμετρημάτων, αλλά εκεί που πραγματικά διέπρεψε ήταν στα ραβδωτά δίκαννα μεγάλων διαμετρημάτων (το γιατί θα το δούμε αργότερα). Ο εφευρέτης Henry Jones, από το Birmingham, καταθέτει

Δαυίδ και Γολιάθ, και οι δύο με σύστημα Jones, πάν: ένα αγγλικό δάρι- ναι διαμέτρημα 8- και κάτω ένα γυναικείο βελγικό 20άρι. Και τα δύο όπλα είναι εξαιρετικής ποιότητας.

Το σύστημα Jones βασίζεται σε αυτό εδώ το κλειδί. Έχετε υπ'όψιν ότι αυτό το κομμάτι είναι μασσίφ, είναι δηλαδή από ένα ενιαίο κομμάτι ατσάλι και όχι σύνθετο.

την πρώτη του πατέντα Νο 2040 το 1859 και ακολουθούν και άλλες μέχρι το 1862.

Ας δούμε λοιπόν τι είναι αυτός ο μηχανισμός-

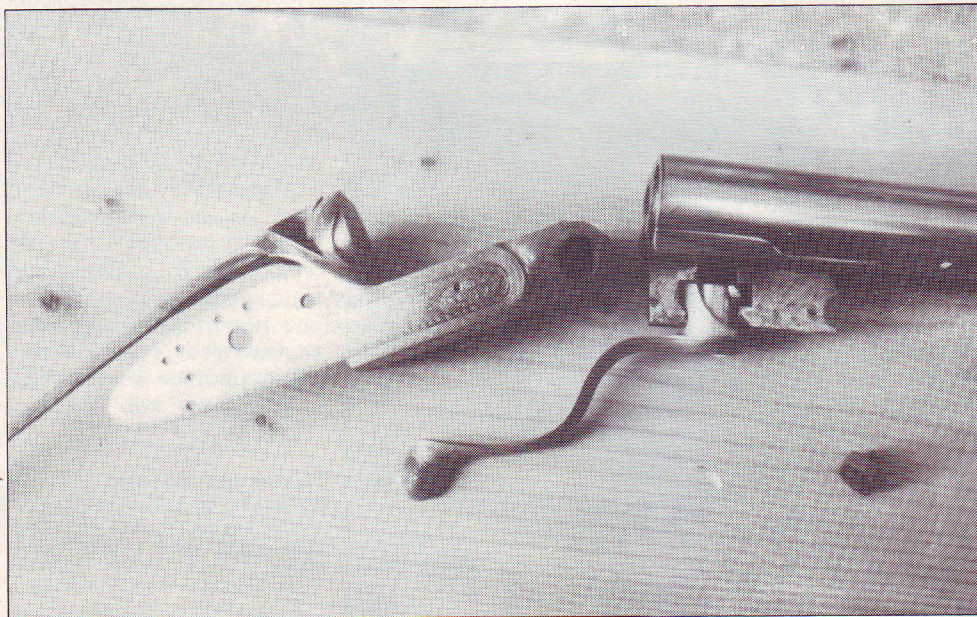
Ενας περιστρεφόμενος, οριζόντια, μοχλός όπως φαίνεται στις φωτογραφίες, ο οποίος καταλήγει σε μια μεγάλη "διακεκομμένη βίδα" ενός τετάρτου στροφής, ένα σύστημα που μοιάζει που πολύ με τις λάμπες τύπου μπαγιονέτας. Η βίδα αυτή βιδώνει, δηλαδή τραβά προς τα κάτω τα διπλά αντικρουστά κλειδιά των καννών, ή της κάννης αν πρόκειται για μονόκαννο, και έτσι συγκρατούνται οι κάννες σφιχτά με τρομαχτική δύναμη πάνω στη βάση.

"Μα βέβαια, θα πείτε, αυτός είναι ο λόγος που αντέχει στις τρομακτικές πιέσεις των ραβδωτών διαμετρημάτων", αλλά θα έχετε κάνει λάθος. Όπως έχουμε γράψει και παλιότερα, το όπλο κατά την εκπυρσοκρότηση ΔΕΝ έχει καμμία τάση ανοίγματος. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι η βάση δέχεται στο πρόσωπο μία κάθετη πίεση στην ίδια ευθεία με τις κάννες, και όχι σε ορθή γωνία, για ορισμένα χιλιοστά του δευτερολέπτου. Σαν κάποιος να έχει βάλει μια μακρυά σιδερένια ράβδο που εξέρχεται από την κάννη και να της έχει δώσει μια γερή σφυριά. Ετσι το αδύνατο σημείο της βάσης είναι η γωνία που σχηματίζεται από το πρόσωπο και τα επίπεδα.

Όσο περισσότερο μέταλλο υπάρχει πίσω από αυτό το σημείο τόσο ισχυρότερο είναι το όπλο. Όπλα με μισές φωτιές έχουν το λιγότερο μέταλλο, όπλα με ολόκληρες φωτιές Bar Action (Holland & Holland, Purdey, Boss και άλλα) έρχονται μετά, όπλα με ολόκληρες φωτιές τύπου Back Action (Holland Dominion, Joseph Lang, Lancaster) και κοκκοροτούφεκα του ίδιου τύπου ακολουθούν με ακόμη πιο πολύ μέταλλο και στο τέλος, ισχυρότερος όλων, βρίσκεται ο μηχανισμός Jones.

Όπλα δίκαννα και μονόκαννα κατασκευάστηκαν και όχι μόνο στην Αγγλία, σε αυτό το σύστημα. Σε πολλά κράτη του κόσμου ακόμη χρησιμοποιούνται όπλα διαφόρων κατασκευαστών βασισμένα στις πατέντες του Jones. Ο διάσημος κυνηγός Jack Lott ακόμη χρησιμοποιεί όπλα αυτού του τύπου για τα αφρικανικά του κυνήγια, λέγοντας ότι είναι τα καλύτερα για ραβδωτά δίκαννα.

Στις φωτογραφίες βλέπετε δύο ακραίες εφαρμογές του συστήματος Jones, ένα ντελικάτο δίκαννο 20άρι φτιαγμένο για γυναίκα (όχι ότι πολλοί άντρες δεν θα ήθελαν να το έχουν) και ένα τεράστιο δίκαννο διαμετρήματος 8, ναί 8 δεν διαβάσατε λάθος. Προσέξτε στο 20άρι το εξόγκωμα στο κάτω μέρος του υποφλακτῆρα της σκανδάλης που ενεργεί σαν "κλιπ" για να ασφαλίζει τον περιστρεφόμενο μοχλό στην κλειστή θέση.

Τα τμήματα του μηχανισμού Jones.